

TRACTATENBLAD

VAN HET

KONINKRIJK DER NEDERLANDEN

JAARGANG 1984 Nr. 14

A. TITEL

*Protocol tot wijziging van de Europese Overeenkomst inzake de
beperking van het gebruik van bepaalde detergenten in was- en
reinigingsmiddelen;
Straatsburg, 25 oktober 1983*

B. TEKST**Protocol amending the European Agreement on the restriction of the use of certain detergents in washing and cleaning products**

The Governements of the Kingdom of Belgium, the Kingdom of Denmark, the French Republic, The Federal Republic of Germany, the Italian Republic, the Grand Duchy of Luxembourg, the Kingdom of the Netherlands, the Swiss Confederation and the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland,

Considering that the Parties to the Brussels Treaty of 17 March 1948, as amended on 23 October 1954, resolved to strengthen the social ties by which they are united and to make every effort in common, both by direct consultation and in specialised Agencies, to raise the standard of living of their peoples and promote the harmonious development of social services in their respective countries;

Considering that the social activities governed by the Brussels Treaty and carried on, until 1959, under the auspices of the Brussels Treaty Organisation and the Western European Union are now conducted within the framework of the Council of Europe, in accordance with the decision taken on 21 October 1959 by the Council of Western European Union and with Resolution (59) 23 adopted on 16 November 1959 by the Committee of Ministers of the Council of Europe;

Considering that the Swiss Confederation and the Kingdom of Denmark have participated since 6 May 1964 and 2 April 1968 respectively in activities in the field of public health carried on under the aforesaid Resolution;

Having regard to the European Agreement on the restriction of the use of certain detergents in washing and cleaning products, signed at Strasbourg on 16 September 1968;

Noting that the Contracting Parties to the Agreement, meeting under Article 3 thereof, have thought it desirable in the light of scientific and international developments that a number of amendments should be made to the Agreement,

Have agreed as follows:

Article 1

A new Article 1 reading as follows shall be included in the Agreement:
"This Agreement applies to any washing and cleaning product (detergent) the composition of which has been specially devised with a view to developing its detergent properties and which may be made up of surfactants, adjuvants, intensifying agents, fillers, additives and other auxiliary constituents."

Protocole portant amendement à l'Accord européen sur la limitation de l'emploi de certains détergents dans les produits de lavage et de nettoyage

Les Gouvernements du Royaume de Belgique, du Royaume de Danemark, de la République française, de la République Fédérale d'Allemagne, de la République italienne, du Grand-Duché de Luxembourg, du Royaume des Pays-Bas, de la Confédération suisse et du Royaume-Uni de Grande-Bretagne et d'Irlande du Nord.

Considérant que les Parties au Traité de Bruxelles du 17 mars 1948, tel qu'il a été amendé le 23 octobre 1954, se sont déclarées résolues à resserrer les liens sociaux qui les unissent et à associer leurs efforts par la voie de consultations directes et au sein des Institutions spécialisées, afin d'élever le niveau de vie de leurs peuples et de faire progresser d'une manière harmonieuse les activités nationales dans le domaine social;

Considérant que les activités sociales régies par le Traité de Bruxelles et exercées jusqu'en 1959 sous les auspices de l'Organisation du Traité de Bruxelles et de l'Union de l'Europe Occidentale se poursuivent actuellement dans le cadre du Conseil de l'Europe, en vertu de la décision prise le 21 octobre 1959 par le Conseil de l'Union de l'Europe Occidentale et de la Résolution (59) 23 adoptée le 16 novembre 1959 par le Comité des Ministres du Conseil de l'Europe;

Considérant que la Confédération suisse et le Royaume de Danemark participent depuis le 6 mai 1964 et le 2 avril 1968 respectivement aux activités dans le domaine de la santé publique, exercées conformément à la Résolution précitée;

Vu l'Accord européen sur la limitation de l'emploi de certains détergents dans les produits de lavage et de nettoyage signé à Strasbourg le 16 septembre 1968;

Constatant que les Parties Contractantes à l'Accord réunies en vertu de l'article 3 de celui-ci ont estimé opportun, à la lumière notamment des faits nouveaux intervenus sur les plans scientifique et international, que certaines modifications soient apportées à l'Accord,

Sont convenus de ce qui suit:

Article 1

Un nouvel article 1, libellé comme suit, est inséré dans l'Accord:

«Le présent Accord s'applique à tout produit destiné au lavage et au nettoyage (détergent) dont la composition a été spécialement étudiée pour concourir au développement des phénomènes de détergence et qui peut être constitué d'agents de surface, d'adjuvants, de renforçateurs, de charges, d'additifs et d'autres composants accessoires.»

Article 2

Article 2 of the Agreement shall have the following wording:

"The use of products of the kind referred to in Article 1 shall not, under conditions of normal use, adversely affect man and the environment."

Article 3

Article 1 of the Agreement shall become Article 3 and shall have the following wording:

"1. The Contracting Parties undertake to adopt measures as effective as possible in the light of the available techniques, including legislation if it is necessary, to ensure that in their respective territories:

a. no products of the kind referred to in Article 1 are put on the market unless the anionic and non-ionic surfactants which they contain are at least 80% susceptible to biological degradation as determined by the best practical techniques, such as the OECD reference method or any other method providing equivalent results;

b. the same objectives be achieved when considered appropriate with regard to cationic and ampholytic surfactants;

c. appropriate measurement and control procedures are implemented to guarantee compliance with the provisions of sub-paragraphs a and b of this paragraph.

2. The Contracting Parties may exempt the following surfactants, in the absence of suitable substitutes, from the requirements of paragraph 1:

a. low-foaming alkene oxide additives on such substances as alcohols, alkylphenols, glycols, polyols, fatty acids, amides or amines, used in dish-washing products;

b. surfactants mentioned under sub-paragraph a of this paragraph, and alkali-resistant terminally blocked alkyl and alkyl-aryl polyglycol ethers, used in cleaning agents for the food, beverage and metal working industries."

Article 4

1. A new Article 3 bis reading as follows, shall be inserted in the Agreement:

"The Contracting Parties undertake to intensify their research leading to a better understanding and assessment of the biological degradability of surfactants and to encourage, where necessary, the research for phosphate substitutes."

Article 2

L'article 2 de l'Accord est libellé comme suit:

«L'usage des produits visés à l'article 1 ne devra pas, dans des conditions normales d'emploi, être responsable de nuisances pour l'homme ou l'environnement.»

Article 3

L'article 1 de l'Accord devient l'article 3 et est libellé comme suit:

«1. Les Parties Contractantes s'engagent à prendre des mesures aussi efficaces que le permettent les techniques disponibles, y compris au besoin par voie législative, afin que sur leurs territoires respectifs:

a. les produits visés à l'article 1 ne soient mis sur le marché qu'à condition que les agents de surface anioniques et non ioniques qu'ils contiennent soient biodégradables à raison d'au moins 80%, ce taux étant déterminé au moyen des meilleures techniques utilisables dans la pratique, telles que la méthode de référence de l'OCDE ou toute autre méthode donnant des résultats équivalents;

b. soient atteints, pour autant qu'opportun, les mêmes objectifs dans le cas des agents de surface cationiques et ampholytiques;

c. les procédures de mesure et de contrôle appropriées soient mises en œuvre, en vue de garantir l'observation des dispositions des alinéas a et b du présent paragraphe.

2. Les Parties Contractantes peuvent, en l'absence de produits de remplacement satisfaisants, permettre que ne soient pas conformes aux conditions du premier paragraphe les agents de surface suivants:

a. les produits d'addition peu moussants d'oxydes d'alkènes sur des substances telles qu'alcools, alkylphénols, glycols, polyols, acides gras, amides ou amines utilisés dans les produits pour lave-vaisselle;

b. les agents de surface mentionnés sous l'alinéa a du présent paragraphe et les éthers d'alkyles et d'alkylaryl polyglycols bloqués en fin de chaîne et alcalinorésistants, utilisés dans les produits de nettoyage destinés aux industries alimentaires, aux industries des boissons et aux industries métallurgiques.»

Article 4

1. Un nouvel article 3 bis, libellé comme suit, est inséré dans l'Accord:

«Les Parties Contractantes s'engagent à intensifier leurs recherches destinées à améliorer la compréhension et la détermination de la biodégradabilité des agents de surface, et à encourager, le cas échéant, la recherche concernant les substituts des phosphates.»

2. Article 3 of the Agreement shall become Article 3 ter.

Article 5

In relations between States Parties to the Agreement but not Parties to this Protocol and States Parties to this Protocol, the Agreement shall continue in force in its original form.

Article 6

1. This Protocol shall be open to signature by member States of the Council of Europe which are Parties to the Agreement. These States may express their consent to be bound by this Protocol by either:

a. signature without reservation in respect of ratification, acceptance or approval, or

b. signature with reservation in respect of ratification, acceptance or approval, followed by ratification, acceptance or approval.

2. Instruments of ratification, acceptance or approval shall be deposited with the Secretary General of the Council of Europe.

Article 7

Any State becoming a Party to the Agreement after the entry into force of this Protocol shall be regarded as being:

a. a Party to the Agreement as amended; and

b. a Party to the unamended Agreement vis-à-vis any other Party to the Agreement not bound by this Protocol.

Article 8

1. This Protocol shall enter into force on the first day of the month following the expiration of a period of two months after the date on which three member States of the Council of Europe have expressed their consent to be bound by the Protocol in accordance with the provisions of Article 6.

2. In respect of any member State which subsequently expresses its consent to be bound by it, the Protocol shall enter into force on the first day of the month following the expiration of a period of two months after the date of the signature or of the deposit of the instrument of ratification, acceptance or approval.

Article 9

1. After the entry into force of this Protocol, any State not a member of the Council of Europe invited to accede to the Agreement in

2. L'article 3 de l'Accord devient l'article 3 ter.

Article 5

Dans les relations entre les Etats Parties à l'Accord qui ne sont pas Parties au présent Protocole et les Etats Parties au présent Protocole, l'Accord reste applicable dans sa teneur initiale.

Article 6

1. Le présent Protocole est ouvert à la signature des Etats membres du Conseil de l'Europe qui sont Parties à l'Accord. Ces Etats peuvent exprimer leur consentement à être liés par le présent Protocole par

a. la signature sans réserve de ratification, d'acceptation ou d'approbation ou

b. la signature sous réserve de ratification, d'acceptation ou d'approbation suivie de ratification, d'acceptation ou d'approbation.

2. Les instruments de ratification, d'acceptation ou d'approbation seront déposés près le Secrétaire Général du Conseil de l'Europe.

Article 7

Tout Etat qui devient Partie à l'Accord après l'entrée en vigueur du présent Protocole est considéré comme étant:

a. Partie à l'Accord tel qu'il est amendé, et

b. Partie à l'Accord non amendé au regard de toute Partie à l'Accord qui n'est pas liée par le présent Protocole.

Article 8

1. Le présent Protocole entrera en vigueur le premier jour du mois qui suit l'expiration d'une période de deux mois après la date à laquelle trois Etats membres du Conseil de l'Europe auront exprimé leur consentement à être liés par le Protocole conformément aux dispositions de l'article 6.

2. Il entrera en vigueur à l'égard de tout Etat membre qui exprimera ultérieurement son consentement à être lié par lui, le premier jour du mois qui suit l'expiration d'une période de deux mois après la date de la signature ou du dépôt de l'instrument de ratification, d'acceptation ou d'approbation.

Article 9

1. Après l'entrée en vigueur du présent Protocole, tout Etat non membre du Conseil de l'Europe invité à adhérer à l'Accord

pursuance of the provisions of Article 6, paragraph 1.b, of the Agreement shall be regarded as being invited to accede to this Protocol.

2. In respect of any acceding State, the Protocol shall enter into force on the first day of the month following the expiration of a period of two months after the date of the deposit of the instrument of accession with the Secretary General of the Council of Europe.

Article 10

1. No Contracting Party may denounce this Protocol without at the same time denouncing the Agreement. Denunciation shall be notified to the Secretary General of the Council of Europe.

2. Denunciation of the Agreement unreservedly implies that of this Protocol.

3. Such denunciation shall become effective on the first day of the month following the expiration of a period of six months after the date of receipt of the notification by the Secretary General.

Article 11

The Secretary General of the Council of Europe shall notify the member States of the Council, any State which has acceded to the Agreement and any State which has acceded to this Protocol of:

- a. any signature without reservation in respect of ratification, acceptance or approval;
- b. any signature with reservation in respect of ratification, acceptance or approval;
- c. the deposit of any instrument of ratification, acceptance, approval or accession;
- d. any date of entry into force of this Protocol, in accordance with Articles 8 and 9 thereof;
- e. any notification received in pursuance of the provisions of Article 10 of this Protocol and the date on which denunciation takes effect.

IN WITNESS WHEREOF the undersigned, being duly authorised thereto, have signed this Protocol.

DONE at Strasbourg, this 25th day of October 1983, in English and French, both texts being equally authentic, in a single copy which shall be deposited in the archives of the Council of Europe. The Secretary General of the Council of Europe shall transmit certified copies to each member State of the Council of Europe and to any State invited to accede to the Agreement.

conformément aux dispositions de l'article 6, paragraphe 1.b, de l'Accord sera considéré comme étant invité à adhérer au présent Protocole.

2. Pour tout Etat adhérent, le Protocole entrera en vigueur le premier jour du mois qui suit l'expiration d'une période de deux mois après la date du dépôt de l'instrument d'adhésion près le Secrétaire Général du Conseil de l'Europe.

Article 10

1. Une Partie Contractante ne pourra dénoncer le présent Protocole sans dénoncer en même temps l'Accord. La dénonciation devra être notifiée au Secrétaire Général du Conseil de l'Europe.

2. La dénonciation de l'Accord entraînera de plein droit celle du présent Protocole.

3. La dénonciation prendra effet le premier jour du mois qui suit l'expiration d'une période de six mois après la date de réception de la notification par le Secrétaire Général.

Article 11

Le Secrétaire Général du Conseil de l'Europe notifiera aux Etats membres du Conseil, à tout Etat ayant adhéré à l'Accord et à tout Etat ayant adhéré au présent Protocole:

a. toute signature sans réserve de ratification, d'acceptation ou d'approbation;

b. toute signature sous réserve de ratification, d'acceptation ou d'approbation;

c. le dépôt de tout instrument de ratification, d'acceptation, d'approbation ou d'adhésion;

d. toute date d'entrée en vigueur du présent Protocole, conformément à ses articles 8 et 9;

e. toute notification reçue en application des dispositions de l'article 10 du présent Protocole et la date à laquelle la dénonciation prendra effet.

EN FOI DE QUOI, les soussignés dûment autorisés à cet effet, ont signé le présent Protocole.

FAIT à Strasbourg, le 25 octobre 1983, en français et en anglais, les deux textes faisant également foi, en un seul exemplaire qui sera déposé dans les archives du Conseil de l'Europe. Le Secrétaire Général du Conseil de l'Europe en communiquera copie certifiée conforme à chacun des Etats membres du Conseil de l'Europe et à tout Etat invité à adhérer à l'Accord.

Het Protocol is in overeenstemming met artikel 6, eerste lid, ondertekend voor:

de Bondsrepubliek Duitsland ¹⁾	25 oktober 1983
Denemarken ²⁾	25 oktober 1983
het Verenigd Koninkrijk van Groot-Brittannië en Noord-Ierland	25 oktober 1983
Zwitserland ¹⁾	25 oktober 1983
het Koninkrijk der Nederlanden ³⁾	7 november 1983

¹⁾ Ondertekening onder voorbehoud van bekrachtiging of aanvaarding.

²⁾ Onder het volgende voorbehoud:

“This Protocol does not apply to the Faroe Islands and Greenland”.

³⁾ Ondertekening onder voorbehoud van aanvaarding.

C. VERTALING

Protocol tot wijziging van de Europese Overeenkomst inzake de beperking van het gebruik van bepaalde detergënten in was- en reinigingsmiddelen

De Regeringen van het Koninkrijk België, het Koninkrijk Denemarken, de Franse Republiek, de Bondsrepubliek Duitsland, de Italiaanse Republiek, het Groothertogdom Luxemburg, het Koninkrijk der Nederlanden, de Zwitserse Bondsstaat en het Verenigd Koninkrijk van Groot-Brittannië en Noord-Ierland,

Overwegende dat de Partijen bij het Verdrag van Brussel van 17 maart 1948, zoals gewijzigd op 23 oktober 1954, hadden besloten de sociale banden die hen verbinden nauwer aan te halen en er gemeenschappelijk naar te streven langs de weg van overleg zowel rechtstreeks als in de gespecialiseerde organisaties, de levensstandaard van hun volken te verhogen en de werkzaamheden op sociaal terrein in hun onderscheiden landen op harmonische wijze te ontwikkelen;

Overwegende dat de werkzaamheden op sociaal terrein die steunen op het Verdrag van Brussel, en die tot 1959 werden uitgevoerd onder de auspiciën van de Brusselse Verdragsorganisatie en de Westeuropese Unie, thans worden voortgezet binnen het kader van de Raad van Europa, zulks overeenkomstig het besluit dat op 21 oktober 1959 werd genomen door de Raad van de Westeuropese Unie en resolutie (59) 23, die op 16 november 1959 werd aangenomen door het Comité van Ministers van de Raad van Europa;

Overwegende dat de Zwitserse Bondsstaat en het Koninkrijk Denemarken sedert onderscheidenlijk 6 mei 1964 en 2 april 1968 hebben

deelgenomen aan de werkzaamheden op het gebied van de volksgezondheid die worden uitgevoerd ingevolge de bovengenoemde resolutie;

Gezien de op 16 september 1968 te Straatsburg ondertekende Europese Overeenkomst inzake de beperking van het gebruik van bepaalde detergenten in was- en reinigingsmiddelen;

Vaststellende dat de Overeenkomstsluitende Partijen, die zijn bijeengekomen krachtens het bepaalde in artikel 3 van de Overeenkomst, het wenselijk hebben geacht, in het licht van de wetenschappelijke en internationale ontwikkelingen, een aantal wijzigingen in de Overeenkomst aan te brengen,

Zijn als volgt overeengekomen:

Artikel 1

In de Overeenkomst wordt een nieuw artikel 1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

„Deze Overeenkomst is van toepassing op ieder was- en reinigingsmiddel (detergent) waarvan de samenstelling in het bijzonder is onderzocht met het oog op de ontwikkeling van de reinigingsverschijnselen en dat essentiële bestanddelen (oppervlakte-actieve stoffen) en doorgaans aanvullende bestanddelen (hulpstoffen, versterkers, vulstoffen, toevoegsels en andere bijkomende bestanddelen) bevat.”.

Artikel 2

Artikel 2 van de Overeenkomst luidt als volgt:

„Het gebruik van de in artikel 1 bedoelde produkten, mag, bij normaal gebruik, niet schadelijk zijn voor de mens of het milieu.”.

Artikel 3

Artikel 1 van de Overeenkomst wordt artikel 3 en luidt als volgt:

„1. De Overeenkomstsluitende Partijen nemen de verplichting op zich, binnen het kader van de ter beschikking staande technieken, zo doeltreffend mogelijke, zo nodig bij de wet voor te schrijven maatregelen te nemen, opdat op hun onderscheiden grondgebieden:

a. de in artikel 1 bedoelde middelen slechts op de markt worden gebracht op voorwaarde dat de anionogene en de nonionogene oppervlakte-actieve stoffen die zij bevatten, tot ten minste 80% biologisch kunnen worden afgebroken, waarbij dit percentage wordt bepaald met de best bruikbare technieken, zoals de referentiemethode van de OESO of iedere andere methode die gelijkwaardige resultaten oplevert;

b. met betrekking tot de kationogene en amfotere oppervlakte-actieve stoffen, voor zover wenselijk, dezelfde doelstellingen worden verwezenlijkt;

c. geschikte meet- en controleprocedures worden toegepast, ten einde te garanderen dat het bepaalde onder de letters a en b van dit lid wordt nageleefd.

2. De Overeenkomstsluitende Partijen kunnen, bij afwezigheid van bevredigende vervangingsmiddelen, toestaan dat de volgende oppervlakte-actieve stoffen niet voldoen aan het bepaalde in het eerste lid:

a. laagschuimende additieprodukten van alkeenoxide aan stoffen als alcoholen, alkylfenolen, glycolen, meerwaardige alcoholen, vetzuren, amiden of aminen die worden gebruikt in vaatwasmiddelen;

b. de onder letter a van dit lid genoemde oppervlakte-actieve stoffen alsook de alkalibestendige alkyl en alkyl-aryl polyglycolethers met geblokkeerde eindgroep, die worden gebruikt in reinigingsmiddelen voor de levensmiddelen- en de drankenindustrie en de metaalverwerkende industrie.

Artikel 4

1. In de Overeenkomst wordt een nieuw artikel 3bis ingevoegd, dat luidt als volgt:

„De Overeenkomstsluitende Partijen nemen de verplichting op zich om hun onderzoek te intensiveren ter verbetering van het inzicht in en de vaststelling van de biologische afbreekbaarheid van oppervlakte-actieve stoffen, en om eventueel het onderzoek naar fosfaatvervangers de stoffen aan te moedigen.”.

2. Artikel 3 van de Overeenkomst wordt artikel 3ter.

Artikel 5

In de betrekkingen tussen de Staten die Partij zijn bij de Overeenkomst, maar niet Partij zijn bij dit Protocol en de Staten die Partij zijn bij dit Protocol, blijft de Overeenkomst van toepassing in haar oorspronkelijke versie.

Artikel 6

1. Dit Protocol staat open voor ondertekening door de Lid-Staten van de Raad van Europa die Partij zijn bij de Overeenkomst. Deze Staten kunnen hun instemming om door dit Protocol gebonden te worden uitdrukken hetzij door:

a. ondertekening zonder voorbehoud van bekrachtiging, aanvaarding of goedkeuring, of door

b. ondertekening onder voorbehoud van bekrachtiging, aanvaarding of goedkeuring, gevolgd door bekrachtiging, aanvaarding of goedkeuring.

2. De akten van bekrachtiging, aanvaarding of goedkeuring worden nedergelegd bij de Secretaris-Generaal van de Raad van Europa.

Artikel 7

Iedere Staat die Partij wordt bij de Overeenkomst na de inwerkingtreding van dit Protocol, wordt geacht te zijn:

- a. Partij bij de Overeenkomst zoals gewijzigd, en
- b. Partij bij de niet-gewijzigde Overeenkomst ten aanzien van iedere Partij bij de Overeenkomst, die niet is gebonden door dit Protocol.

Artikel 8

1. Dit Protocol treedt in werking op de eerste dag van de maand die volgt op het verstrijken van een periode van twee maanden na de datum waarop drie Lid-Staten van de Raad van Europa hun instemming om door het Protocol gebonden te worden, hebben uitgedrukt overeenkomstig het bepaalde in artikel 6.

2. Het Protocol treedt in werking ten aanzien van iedere Lid-Staat die daarna zijn instemming uitgedrukt om hierdoor gebonden te worden, op de eerste dag van de maand volgende op het verstrijken van een periode van twee maanden na de datum van ondertekening of nederlegging van de akte van bekrachtiging, aanvaarding of goedkeuring.

Artikel 9

1. Na de inwerkingtreding van dit Protocol wordt iedere Staat die geen Lid is van de Raad van Europa en die is uitgenodigd toe te treden tot de Overeenkomst overeenkomstig het bepaalde in artikel 6, eerste lid, letter b, van de Overeenkomst, geacht te zijn uitgenodigd toe te treden tot dit Protocol.

2. Ten aanzien van iedere toetredende Staat, treedt het Protocol in werking op de eerste dag van de maand die volgt op het verstrijken van een periode van twee maanden na de datum van nederlegging van de akte van toetreding bij de Secretaris-Generaal van de Raad van Europa.

Artikel 10

1. Een Overeenkomstsluitende Partij kan dit Protocol niet opzeggen zonder daarbij tevens de Overeenkomst op te zeggen. De opzegging dient ter kennis te worden gebracht van de Secretaris-Generaal van de Raad van Europa.

2. De opzegging van de Overeenkomst houdt onvoorwaardelijk opzegging van dit Protocol in.

3. De opzegging wordt van kracht op de eerste dag van de maand die volgt op het verstrijken van een periode van 6 maanden na de datum van ontvangst van de kennisgeving door de Secretaris-Generaal.

Artikel 11

De Secretaris-Generaal van de Raad van Europa stelt de Lid-Staten van de Raad, iedere Staat die tot de Overeenkomst is toegetreden alsmede iedere Staat die tot dit Protocol is toegetreden, in kennis van:

- a. iedere ondertekening zonder voorbehoud van bekrachtiging, aanvaarding of goedkeuring;
- b. iedere ondertekening onder voorbehoud van bekrachtiging, aanvaarding of goedkeuring;
- c. de nederlegging van iedere akte van bekrachtiging, aanvaarding, goedkeuring of toetreding;
- d. iedere datum van inwerkingtreding van dit Protocol overeenkomstig de artikelen 8 en 9;
- e. iedere kennisgeving ontvangen ingevolge het bepaalde in artikel 10 van dit Protocol en de datum waarop de opzegging van kracht wordt.

TEN BLIJKE WAARVAN de ondergetekenden, daartoe behoorlijk gemachtigd, dit Protocol hebben ondertekend.

GEDAAN te Straatsburg, op 25 oktober 1983 in de Engelse en de Franse taal, zijnde beide teksten gelijkelijk gezaghebbend, in een enkel exemplaar, dat zal worden nedergelegd in het archief van de Raad van Europa. De Secretaris-Generaal van de Raad van Europa zendt hiervan een voor eensluidend gewaarmerkt afschrift aan elke Lid-Staat van de Raad van Europa alsmede aan iedere Staat die is uitgenodigd toe te treden tot de Overeenkomst.

(Voor de ondertekeningen zie blz. 10 van dit Tractatenblad)

D. PARLEMENT

Het Protocol behoeft ingevolge artikel 91, eerste lid, van de Grondwet, de goedkeuring van de Staten-Generaal, alvorens het Koninkrijk aan het Protocol kan worden gebonden.

E. BEKRACHTIGING

Bekrachtiging, aanvaarding of goedkeuring van het Protocol is voorzien in artikel 6, tweede lid.

G. INWERKINGTREDING

De bepalingen van het Protocol zullen ingevolge artikel 8, eerste lid, in werking treden op de eerste dag van de maand, die volgt op het

verstrijken van een periode van twee maanden na de datum waarop drie Lid-Staten van de Raad van Europa hun instemming om door het Protocol gebonden te worden hebben uitgedrukt in overeenstemming met de bepalingen van artikel 6 van het Protocol.

J. GEGEVENS

Van het op 17 maart 1948 te Brussel tot stand gekomen Verdrag tussen het Koninkrijk der Nederlanden, het Koninkrijk België, de Franse Republiek, het Groothertogdom Luxemburg en het Verenigd Koninkrijk van Groot-Brittannië en Noord-Ierland, naar welk Verdrag in de preambule tot het onderhavige Protocol wordt verwezen, zijn tekst en vertaling geplaatst in *Stb.* I 519. Zie ook, laatstelijk, *Trb.* 1957, 10. Dat Verdrag is gewijzigd en aangevuld bij de op 23 oktober 1954 te Parijs tot stand gekomen Protocollen, waarvan tekst en vertaling zijn geplaatst in *Trb.* 1954, 179. Zie ook, laatstelijk, *Trb.* 1966, 265.

Van het op 5 mei 1949 te Londen tot stand gekomen Statuut van de Raad van Europa, naar welke Raad onder meer wordt verwezen in de preambule tot de onderhavige Overeenkomst, zijn tekst en vertaling geplaatst in *Stb.* J 341. Zie ook, laatstelijk, *Trb.* 1979, 40.

Van de op 16 november 1959 door het Comité van Ministers van de Raad van Europa aangenomen resolutie (59)23, naar welke resolutie in de preambule tot het onderhavige Protocol wordt verwezen, is de tekst afgedrukt in rubriek J van *Trb.* 1970, 37.

Van de op 16 september 1968 te Straatsburg tot stand gekomen Europese Overeenkomst inzake de beperking van het gebruik van bepaalde detergenten in was- en reinigingsmiddelen, tot wijziging van welke Overeenkomst het onderhavige Protocol strekt, zijn tekst en vertaling geplaatst in *Trb.* 1970, 38; zie ook *Trb.* 1971, 21.

Van het op 14 december 1960 te Parijs tot stand gekomen Verdrag nopens de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling, naar welke Organisatie in artikel 3 van het onderhavige Protocol wordt verwezen, is de tekst geplaatst in *Trb.* 1961, 42 en de vertaling in het Nederlands in *Trb.* 1961, 60; zie ook, laatstelijk, *Trb.* 1977, 181.

Uitgegeven de eenendertigste januari 1984.

De Minister van Buitenlandse Zaken,

H. VAN DEN BROEK